

Året 2015

Årsberättelse LiU Holding AB

li.u LINKÖPINGS
UNIVERSITET

Vår vision

Vi ska verka för att kunskap från akademien kommer det omgivande samhället till nytta. Detta sker genom att vi:

- Medverkar till att Linköpings universitet uppfattas som det **mest nytänkande och attraktiva** universitetet i Sverige avseende stöd för nyttiggörande.
- Är det **självklara alternativet** för anställda, forskare och studenter vid Linköpings universitet avseende stöd för nyttiggörande och samverkan relaterat till Linköpings universitet.
- I ett nationellt perspektiv tillhandahåller det **mest effektiva** stödet för nyttiggörande och kommersialisering.

Om LiU Holding

- **Ägare:** Linköpings universitet
- **Grundat:** 1995
- **Omslutning:** ca 50 mkr
- **Antal anställda:** 35 personer

Produktion: Sara Glaas, LiU Holding AB

Design: Edit och Björnen

Tryckeri: Norrköpings Tryckeri

Omslag: Kåkenhus, Campus Norrköping

Foto: David Einar, Christian Johansson, Thor Balkhed, Jenny Wallhoff,
Maija Vilkina, Sandra Wiedmann, samt LiUs bild databas

Innehåll

4 LiU Holding

- 4 VD har ordet
- 6 Rektor har ordet
- 7 Organisation
- 8 Uppdrag
- 9 Året i korthet

10 Innovation

- 10 LiU innovation
- 11 Idéresan
- 12 Case: Bundling
- 14 Case: BioReperia
- 16 LiU Invest
- 17 Företagsportfölj
- 18 LEAD
- 19 Case: Senion

20 Samverkan

- 20 LiU Relation
- 21 Strategiska partnerskap
- 22 Näringslivssamverkan
- 23 Case: Västervik
- 24 Case: Motala kommun
- 26 LiU Relation: Givarrelationer
- 27 Case: Stångåstaden
- 29 Samverkansytor
- 30 Spetsa
- 31 Case: Stockholms stad
- 32 Unitalent

34 LiU Holding

- 34 Profilerings
- 35 Styrelse

VD har ordet

LiU Holding fyllde under 2015 20 år! Det firade vi med att lyfta fram ett antal spännande aktiviteter – några i egen regi, andra tillsammans med våra partners samt med LiU. Att LiU samma år fyllde 40 gav extra guldkant. Vi avslutade vårt firande med en rejäl 20-årsfest. En fest som innehöll en tillbakablick om 20-åringens trevande, stapplande första steg, för att med tid utvecklas och börja leverera tidiga avknoppningar, på plats exemplifierade med CMA Research och Schemagi – båda med sin bas i kunskap från LiU. Festen innehöll även en framåtblick med smakprov på framtidens innovationsrådgivning med våra studenter – on-line 24-7, digitaliserad och gamifierad.

Vår verksamhet har två tydliga uppdrag. För det första - Innovation - allt ifrån att genom innovationsrådgivning medverka till bildande av nya bolag och licensaffärer inklusive inkubatorverksamhet till att investera i tidiga forskar- och studentbolag. För det andra – Samverkan - att utveckla samverkan med regionen och dess näringsliv, LiUs strategiska partners och givare.

LiU Innovation fortsätter att utveckla momenten i det vi benämner "Idéresan". En tydlig process där studenter, forskare och anställda vid LiU får innovationsrådgivning från idéstadie till realisering. Möten med nästan 3 000 studenter och forskare genererade under året ett fortsatt starkt flöde av utvecklingsbara idéer. Vi kan konstatera att vår ökade närhet på samtliga campus och fakulteter är en långsiktigt viktig investering. Kopplingen mellan LiU Innovation och vår inkubator LEAD är av stor betydelse för vårt uppdrag. Vid den utvärdering som ALMI gjorde, av företagsinkubatorer i Sverige 2015, blev LEAD utsedd till den bästa inkubatorn, vilket vi är stolta över! Vi kan även vara mycket nöjda med att vi i vårt investeringsuppdrag, genom LiU Invest, med råge överträffar det av ägaren uppsatta avkastningskravet.

LiU Holding har en fortsatt viktig roll i LiUs strategiska samverkan och då specifikt de processer som utvecklar LiUs kärnverksamhet där samverkan är nära integrerat med utbildning och forskning. LiU Relation medverkar med stor kraft i LiUs strategiska partnerskap, givarrelationer och näringslivsdialoger. Under året har över 4 300 möten, besök och dialoger genomförts med personer som vill komma LiU närmare på ett eller annat sätt. Vi fortsätter att utveckla Studentuppdrag.se som en av de samverkansytor där näringslivet kan ta hjälp av studenter för ett uppdrag inom ramen för en utbildning vid LiU. För att matcha det omgivande samhällets behov har vi också våra helägda dotterbolag Spetsa och Unitalent. Spetsa som en utmärkt plattform att nå forskare och anställda vid LiU, samt under hösten 2015 nystartade Unitalent med möjlighet att ta del av studenters kunskap från hela LiU.

Vår ambition är att bidra till ett samhälle i utveckling – där kunskap kommer till nytta. LiU Holding bidrar inom många områden och det är genom att vi tillsammans är tillgängliga, proaktiva och värdeskapande som vi kan bidra till att LiU och vår region fortsätter att utvecklas även i framtiden.

“Vår ambition är att bidra till ett samhälle i utveckling – där kunskap kommer till nytta.”

JOHAN LILLIECREUTZ
Vd LiU Holding

Rektor har ordet

Samverkan har en lång historia och stark tradition vid Linköpings universitet. Sprunget ur ett samhälleligt behov har Linköpings universitet allt sedan sin tillkomst karakteriserats av en god samverkanskultur, en mångfald av samarbeten och goda relationer med sin omvärld.

Såväl inom utbildning som inom forskning sker samverkan med det omgivande samhället naturligt, dagligen och i otvungna former. Ökad kvalitet och relevans för forskning och utbildning är primära värden för oss tillsammans med samhällsutveckling inom områdena bildning, välfärd och hållbar tillväxt. Framgångsrik samverkan genererar värden som LiU såväl som omgivande samhälle kan ta del av och omsätta.

Den ökande konkurrensen om studenter, lärare och forskningsmedel, samt den internationella trend som handlar om forskningens genomslag, gör att LiU inte kan slå sig till ro med sina redan goda resultat inom området. I stället måste universitetet ytterligare flytta fram sina positioner.

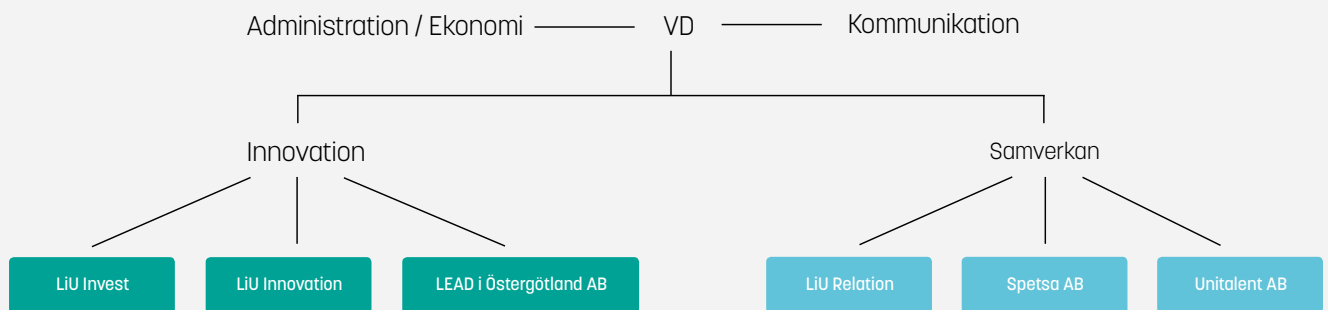
LiU Holding är en del av LiUs strategi gällande nuvarande och framtida samverkan- och innovationsstöd. Relationen LiU och LiU Holding har även den en lång historia och har med åren utvecklats till en viktig del i LiUs nyttiggörande genom LiU Holdings verksamhet - allt under devisen *Kunskap till Nyttä*.

HELEN DANNETUN
Rektor Linköpings universitet

LIU HOLDING AB

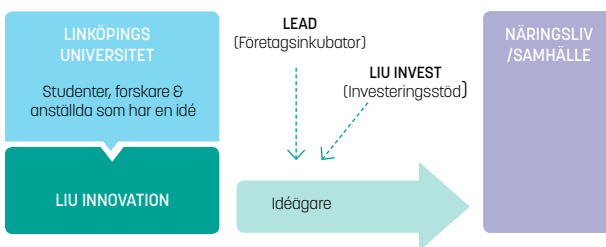
Uppdrag

Vi har ett brett uppdrag. Allt ifrån innovations- och investeringsstöd till aktiv samverkan med det omgivande samhället. Ett sätt att beskriva uppdraget är att delar av vår organisation agerar för att få ut kunskap från LiU till nyttiggörande i samhälle och näringsliv, medan andra delar fångar upp samhällets utmaningar i syfte att matcha dem med kunskap vid LiU, såväl hos forskare som studenter. I syfte att tydliggöra och operationalisera vår verksamhet sker den utifrån två processer -Innovation och Samverkan.

Innovation

Verksamheten inom Innovation har som fokus att medverka till att idéer baserad på kunskap vid LiU kommer till nytta i samhället. Här utgör kommersialisering av kunskap en prioriterad form av nyttiggörande. Inom Innovation ingår att driva och utveckla universitetets innovationskontor LiU Innovation, bedriva investeringsverksamhet via LiU Invest och genom dotterbolaget LEAD erbjuda inkubatorverksamhet i Linköping och Norrköping.

Innovationsprocessen

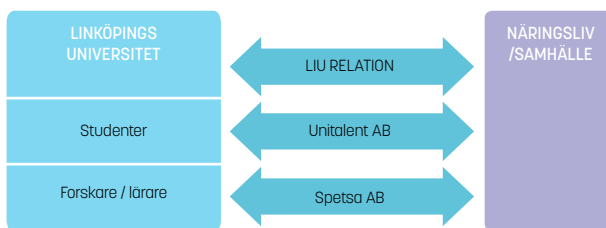

Figuren visar hur en student, forskare eller anställd kommer till LiU Innovation med en idé. Idéägaren får stöttning hos LiU Innovation. Under resans gång kan idéägaren söka finansieringsstöd via LiU Invest och även söka sig vidare till företagsinkubatorn LEAD.

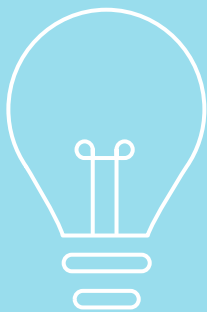
Samverkan

LiU Holding är en del i LiUs agerande inom strategisk samverkan, specifikt de processer som utvecklar LiUs kärnverksamhet där samverkan är nära integrerat med utbildning och forskning. Rent konkret handlar det om att föra ut allt det goda som finns på LiU och koppla det till nyttiggörande, lika väl som att koppla externa behov till LiUs verksamheter. Inom uppdraget Samverkan ingår enheten LiU Relation, samt de två dotterbolagen, Spetsa och under slutet av 2015 nystartade studentkonsultföretaget Unitalent.

Samverkansprocessen

Figuren visar hur LiU Relation ligger som kontaktytan mellan Linköpings universitet och Näringsliv/Samhälle. Unitalent erbjuder studentkonsulter från LiU och Spetsa förmedlar spetskompetens från forskare och lärare vid LiU.

247

Nya idéer

Nio nya LEAD-bolag

LiU Invest minoritets-
äggande i tio bolag

24

BOLAGSBILDNINGAR

82

Genomförda studentarbeten
och forskningsprojekt

Fyra strategiska
partnerskapsavtal

Åtta samverkansavtal
med kommuner

250

Nya idéer

LiU Innovation

LiU Holding driver LiUs innovationskontor, LiU Innovation, som stöttar studenter, forskare och anställda i sina idéer. 75 verifierade idéer och 24 startade bolag, varav fyra bolag som antogs till företagsinkubatorn LEAD blev LiU Innovations resultat 2015. LiU Innovation ansvarar vidare för VINNOVAs anslag som handlar om verifiering för tillväxt (VFT). Under 2015 har 55 idéer fått ta del av VFT-medel.

Utfall LiU Innovation 2015

FAS	FORSKARE	STUDENT	LIU-TOTAL
Inspiration	502	2466	2968
Genererade idéer	122	125	247
Verifikation	31	44	75
Realisering	12	12	24
Till inkubering	4	0	4

Inspiration: möten, besök och dialoger, antal individer

Genererade idéer: antal innovations- och affärsidéförslag

Verifikation: antal i behov av extra resurser för coaching/kapital

Realisering: antal kommersialiseringar, licenser

Inkubation: idéer vidare till inkubationsmiljöer, till exempel LEAD

Årets verksamhet

LiU Innovation har under året genomfört ett stort antal aktiviteter. Arbetet har haft fokus på att utveckla och dokumentera Idéresan men även på ett utökat samarbete med befintliga strukturer inom LiU.

För att visa vilka stöd LiU Innovation erbjuder arbetar vi med marknadsförings- och inspirationsaktiviteter. Marknadsföringen syftar till att nå ut brett och beskriva resultaten som genereras av vårt arbete medan inspiration handlar om att inspirera våra målgrupper att själva påbörja sin idéresa. Ett flertal inspirations- och idésokningsaktiviteter för studenter, såsom Entreprenörskickoff, LiU Game Awards, och Idea Challenge samt för forskare inom nya områden, AGEra, Future Research Day, Socialt entreprenörskap & innovation har genomförts.

Andra viktiga aktiviteter har varit IPR-föreläsningar, verifieringsarbete inom VFT1 och VINN-Verifiering, Value Creation Forum (VCF) och Sommarmatchen säsong 9. Under Sommarmatchen matchas projekt från forskning på LiU med drivna studenter som vill ta idéerna närmare en kommersiell marknad, genom marknadsanalyser, kartläggningar eller prototyparbete. På Venture Arena matchas framtidens tillväxtföretag med kompetenta och driftiga nyckelpersoner. Här ges möjlighet att kliva in i ett spännande bolag som styrelsemedlem, VD, delägare eller annan nyckelperson på heltid eller deltid. Två VA genomfördes under 2015, bland annat under Vecka45 där 24 bolag pitchade inför närmare 400 besökare, varav mer än hälften var entreprenörer.

Om LiU Innovation

- Enhet inom LiU Holding
- Linköpings universitets innovationskontor, och ett av åtta liknande kontor i Sverige, med uppdrag att arbeta med utveckling av innovationer och nyttiggörande av forskningsresultat
- Elva innovationsrådgivare

Din idéresa börjar hos LiU Innovation

Innovationsrådgivarna vid LiU Innovation ger stöd kring bland annat idéutveckling, och företagsstart, finansierings- och patentfrågor och har ett bra nätverk inom innovationssystemet. När en idéägare (student, forskare eller anställd vid LiU) kommer till LiU Innovation med en idé är den många gånger odefinierad. Idéägaren introduceras till och påbörjar det som vi på LiU Innovation kallar Idéresan. Här ingår Identifiering, Formulering, Verifiering och Realisering.

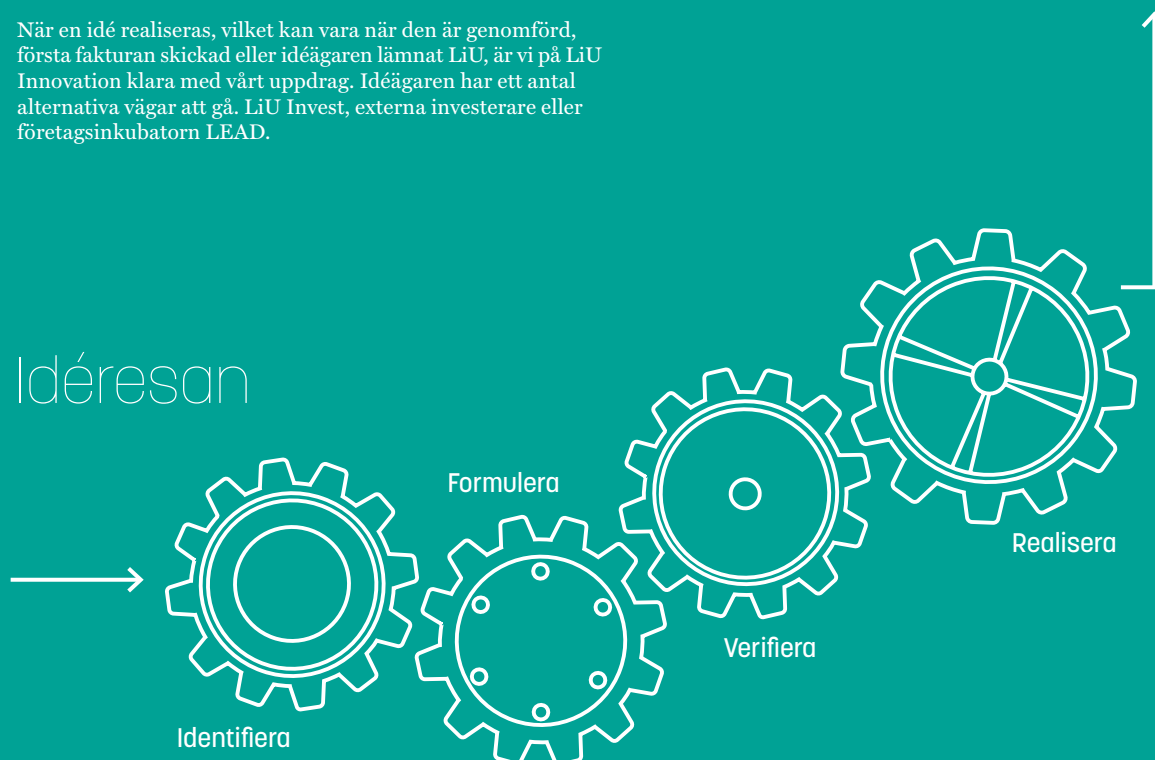
Figuren visar fyra kugghjul, ett kugghjul för varje delprocess. Kugghjulen illustrerar att processen sker i looper, vissa idéägare har kommit ganska långt på egen hand och slussas till exempel direkt in i verifieringsfasen, andra får knåda sin idé en längre tid. Idéresan tar alltifrån fyra månader till fyra år, beroende på hur avancerad och mogen idén är samt idéägarers engagemang.

När en idé realiseras, vilket kan vara när den är genomförd, första fakturan skickad eller idéägaren lämnat LiU, är vi på LiU Innovation klara med vårt uppdrag. Idéägaren har ett antal alternativa vägar att gå. LiU Invest, externa investerare eller företagsinkubatorn LEAD.

Möjliga vägar till nyttiggörande

- Företagsinkubatorn LEAD
- Finansiering från LiU Invest eller externa investerare

Idéresan

Identifiera

- Diskutera idé
- Feedback
- Inledande råd
- Beslut om uppstart

Formulera

- Första erbjudandet
- Rådgivning
- Utbildning
- Mentorskap

Verifiera

- Utveckling av erbjudandet
- Finansieringsmedel - VFT, alternativa investeringar
- Marknadsanalys
- IPR & avtalsfrågor
- Arbetsplats för studenter

Realisera

- Första affären
- Starta bolag
- Licenciering

"Tack vare LiU Innovation
har vi gjort verklighet av
vår idé."

CHRISTIAN FICKLER
Bundling

Case

LiU Innovation har med genuint intresse hjälpt oss att tro på oss själva och vår affärsidé

Genom att månadsprenumerera på hemlevererade leksaker, pussel och böcker vill företaget Bundling att småbarnsfamiljen ska spara tid, miljö och pengar. LiU Innovation har stöttat Bundling att arbeta fram ett smart, cirkulärt och hållbart affärskoncept.

En lunchföreläsning med LiU Innovation gav Christian Fickler, som läser till civilingenjör i Energi – miljö – management vid LiU, inspiration att ta kontakt för att bolla en idé som just då snurrade runt.

– Två av mina bästa kompisar, Adam Bäckström och Joakim Keussen som arbetar på annat håll, har liksom jag ett stort intresse för hållbarhetsfrågor. Vi ville gärna testa våra kunskaper i verkligheten och göra något tillsammans och detta önskade jag diskutera med LiU Innovation, säger Christian.

Det blev starten för många samtal mellan Christian och dåvarande innovationsrådgivaren Anna Jansson. Det ledde också till att de tre kompisarna strax därefter fick möjligheten att delta i en idé-tävling som LiU innovation anordnade. Studenter uppmanades att komma på lösningar för att göra världen mer hållbar – i ett nära eller mer globalt perspektiv.

Christian och hans kompisar hade en idé om en leksaksprenumeration där produkterna återanvänds för småbarnsfamiljer.

– Idén kom upp när jag under min utbildning vid LiU hörde talas om cirkulär ekonomi och hur det kombinerar både klimat- och affärsnytta, berättar Christian.

De tre kompanjonerna vann i kategorin "För en hållbar framtid" och sporrades att gå vidare till Venture Cup, tävlingen för de som vill utveckla sin affärsidé till ett framgångsrikt affärskoncept och starta företag. Bakom tävlingen står bland annat Vinnova, Tillväxtverket och Skandinaviska Enskilda Banken, SEB.

– Genom sina konstruktivt kritiska frågor hjälpte Anna oss att tänka runt affärsidén och bli mer specifika kring affärsmodellen. Efter det har jag fått träna på att presentera vår pitch för en panel, vi har fått återkoppling på affärsplanen till Venture Cup, säljträning och annan stöttning. Annas eviga "varför?" har verkligen hjälpt oss att komma vidare, säger Christian.

Andra kontakter i innovationssystemet som Christian fått är företagsinkubatorn LEAD, affärsänglar och IP-expert:

– Det har hjälpt mig och övriga i teamet att fokusera på rätt saker och ta fram en bra affärsmodell.

Och hur gick det i Venture Cup?

– Bra, vi gick vidare till finalen och hamnade på Topp 5 i Region Öst. Strategin för att komma dit kan vi tacka LiU Innovation för, säger Christian. Via personer vi träffade genom Venture Cup sporrades vi att tänka större direkt till exempel genom att ha fler produkter än vi tänkt från början.

Parallellt med studierna vässar Bundlings team nu på konceptet och försöker beta av de utmaningar de fångat upp, inte minst genom täta kontakter med befintliga och presumtiva kunder. De planerar att göra en större lansering till jul.

– Även om det är lite körigt har det aldrig varit så roligt att plugga som nu, säger Christian. Det känns mer meningsfullt än någonsin. Jag försöker berätta för alla studenter jag träffar att det inte är det minsta läskigt att kontakta LiU Innovation, tvärtom! Alla borde ta vara på möjligheten att få hjälp att vända och vrida på sina idéer och med bedömningen om de är värda att gå vidare med – eller inte.

case

En lyckad Sommarmatch™

Bakom bolaget BioReperia finns Anna Fahlgren, docent med experimentell ortopedi som forskningsområde, Lasse Jensen, lektor som forskar om tumörtillväxt och tumörspridning – och Victor Broman, i slutet av sin utbildning till civilingenjör i industriell ekonomi.

Deras historia tillsammans är kort men imponerande. Våren 2015 skickade Anna Fahlgren in en idé till Sommarmatchen* som handlade om en ny metod för att testa läkemedel. Till samma sommarmatch sökte studenten Victor Broman, han fastnade för Annas projekt.

– Det som fångade mig var det högteknologiska, unika och inte minst att det i slutändan verkligen handlar om något som kan vara till stor nytta och hjälp för andra människor, berättar Victor. LiU Innovations Jonas Nilsson kunde snabbt addera en pusselbit till matchningen – forskaren Lasse Jensen som han kände till sedan tidigare. Han såg till att Anna och Lasse fick kontakt. Det visade sig snabbt att de hade många gemensamma tankegångar.

– Vi kommer bägge från Medicinska fakulteten, men från institutioner med helt olika forskningsområden. Det som förenar är våra forskningsmetoder som bägge är exempel på att man kan studera läkemedel på mer relevanta sätt än traditionella 2D-kulturer, berättar Anna.

Det handlar om att i labbmiljö efterlikna kroppens biologiska system för att spegla läkemedelseffekter – genom mekanisk belastning av benceller respektive användning av zebrafisk-embryon. Kemin stämde mellan de tre och Victor ägnade veckorna till att fördjupa sina kunskaper kring affärsmodeller och annat matnyttigt som ingick i seminarier och workshops för att kunnsbygga infrastrukturen till ett företag.

Efter täta samtal med varandra och med Jonas bildades bolaget redan den 1 september och sedan har det rullat på trots att bägge forskarna gör detta som en bisyssla.

– Vi har fått Vinnovamedel för att delta i mässor, arrangera kundbesök och ta fram en grafisk profil – det är viktigt att presentera sig på ett snyggt sätt. Ytterligare stöd från LiU Innovation var att delta på Venture Arena i november. Där kunde vi bygga på vårt kontaktnät, bland annat när det gäller eventuell finansiering i framtiden, säger Anna.

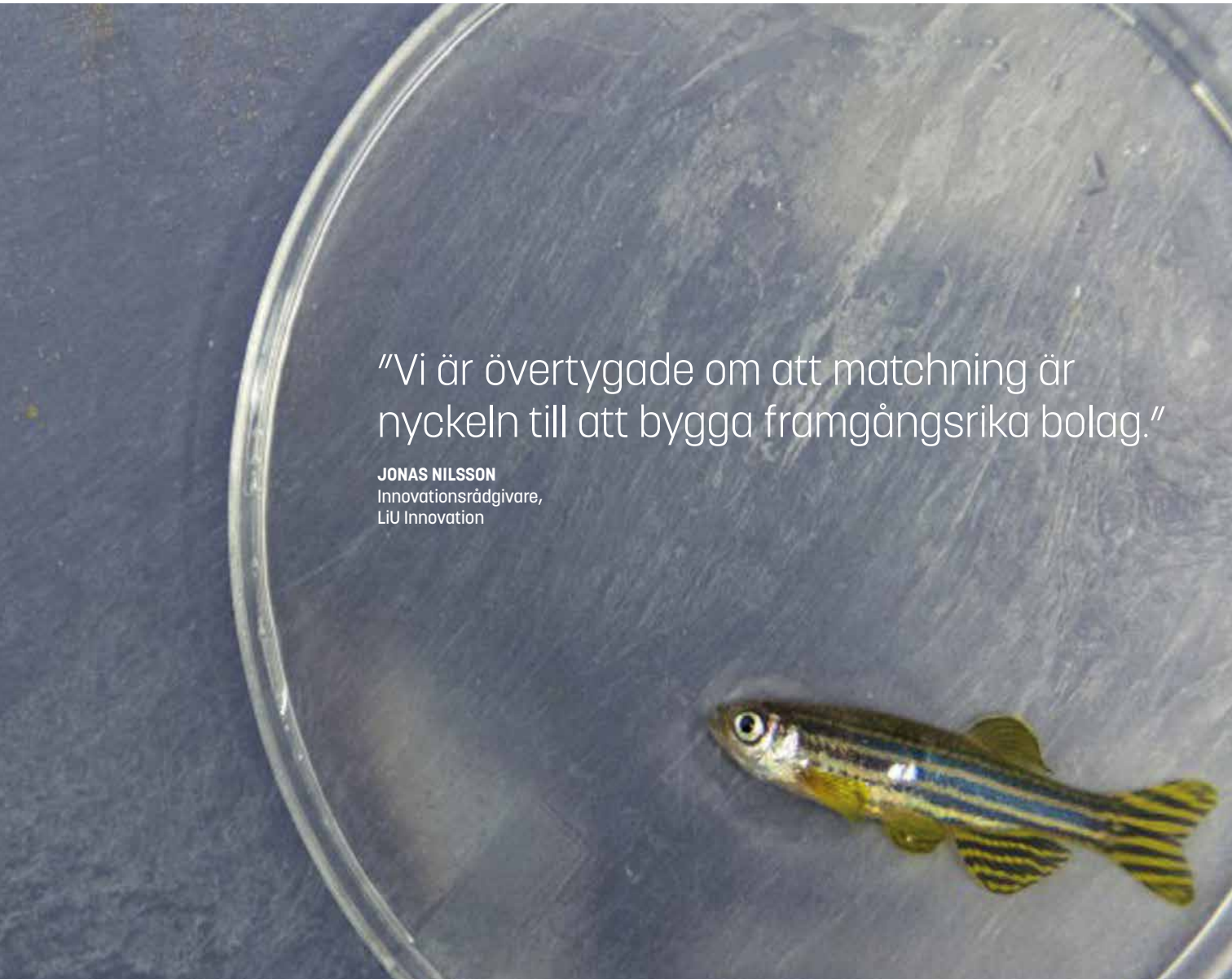
Lasse Jensen är imponerad av insatserna och alla hjälpsamma personer de har mött i de olika delarna av processen:

– Det är till exempel fantastiskt bra att studenter genom Sommarmatchen får jobba med riktiga projekt samtidigt som det är ett sätt att nyttiggöra forskning från LiU. Det vi håller på med är en biprodukt av vår ordinarie forskningslinje som hade stannat i byrålådan utan den här pushen, avslutar Lasse.

*sommarmatchen - Under sex sommarveckor bemannar LiU Innovation forskningsprojekt med drivna och engagerade studenter. Både forskare och studenter får ansöka om att komma med, sedan matchar LiU Innovation student och projekt för bästa resultat. LiU Innovation genomför de matcher där det finns sökande som kan göra stora insatser för projektens utveckling. Studenternas lön motsvarar studielån. Sommarmatchen 2015 arrangerades för nionde året i rad och har vuxit kontinuerligt.

En av BioReperias metoder går ut på att efterlikna biologiska system i små sebrafiskembryon, vilket ger ett säkrare urval av potentiella läkemedelskandidater.

”Vi är övertygade om att matchning är nyckeln till att bygga framgångsrika bolag.”

JONAS NILSSON
Innovationsrådgivare,
Liu Innovation

LiU Invest

En viktig del i LiU Holdings uppdrag är att på ett tidigt stadium göra investeringar i forskningsnära bolag. Det sker genom LiU Invest. LiU Invest tar platsen i kedjan mellan LiU Innovation och inkubatorn LEAD och försöker vara bryggan mellan de olika delarna inom innovationssystemet när det gäller att hitta och finansiellt bygga prospekts.

Om LiU Invest

- Enhet inom LiU Holding
- Har sedan starten investerat i elva bolag, samt en exit
- Investeringarna ligger vanligtvis på 250 000 kronor, kan dubblas genom följdinvesteringar
- LiU Invest har en investeringshorisont på tre till fem år innan ägandeskapet avvecklas

LIU Invest har hittills gjort elva investeringar, samt en exit. Under 2015 har nio investeringspropäer behandlats. Av dessa har tre lett till investeringar. Vid utgången av 2015 har LiU Holding, via LiU Invest, minoritetsäggande i tio bolag.

– Vi har jobbat på bra under året och överträffar ägarens krav på avkastning rejält, ser man till den genomsnittliga avkastningen 2015 för LiU Invest, mätt på den senaste 5-årsperioden var den 7,37 % att jämföra med kravet på 3,22 %, berättar Erik Träff, vice ordförande LiU Holding.

För att kunna göra kloka investeringar och korrekta bedömningar av idéerna och potentialen i dessa jobbar LiU Invest nära innovationsrådgivarna på LiU Innovation. När ett bolag kommer till LiU Invest har man oftast redan följt bolaget en bra tid och kan härmed ta kloka och snabba beslut. LiU Invest jobbar också nära LEAD när det gäller prospekts.

LiU Invest medfinansierar, och har ett nära samarbete med, det regionala investeringsinitiativet East Sweden Tillväxtkapital (EST*). Från LiU Invest lotsas ärenden vidare till EST för att ge möjlighet till en bredare matchning av kapital och kompetens. Under 2015 har ESTs nätverk investerat 18 mkr, varav en del av detta i bolag inom LiU Invest. Samarbetet med EST* och det egna matchningsevent Venture Arena är fortsatt viktigt för kloka investeringar och matchningar.

*EST - Inom EST samarbetar LiU Invest, Region Östergötland samt bankerna i regionen för att underlätta för entreprenörer att hitta nya investerare och för investerare att hitta nya spännande bolag. EST arbetar med att stärka förtroendekapitalet mellan entreprenörer och investerare för att öka tillväxten i regionen samt att säkra framtidens försörjning av riskkapital. Teamet består till stor del av affärsänglar med bred erfarenhet från startups till börsbolag, både i Sverige och internationellt.

LiU Invests portfölj 2015

Briteback AB

Erbjuder en applikation som stödjer en organisations hela behov av intern och extern kommunikation. Applikationen inkluderar email, chat, voice, video med mera.

Glycobond AB

Företaget utvecklar och producerar unika kolhydratbindande reagens som ger helt nya möjligheter att diagnostisera sjukdomar.

Linkura AB

Erbjuder stresskontroll för friska organisationer. Linkura mäter kontinuerligt hälso- och stressnivån i organisationer och sätter in mätbara åtgärder i tid.

LunaMicro AB

Företaget har utvecklat en elektroosmotisk pump med rörliga delar, med vilken man kan uppnå kemisk separation. Möjliga tillämpningar finns till exempel inom området smarta textilier.

MIMSI Materials AB

Företaget designar och tillverkar industriellt relevanta funktionella material för krävande tillämpningar med en egenutvecklad metod på Physical vapor deposition (PVD).

Polar Light Technologies AB

Utvecklar en halvledarbaserad nanostruktur vilken kan generera polariserat ljus med hög verknings-grad. Kommer att kunna skapa nya vägar för säker kommunikation baserad på kvantkryptografi samt identifiering.

Samly AB

Erbjuder en webbplats för att hantera betalningar och insamlingar av olika slag samt kringtjänster i form av försäljning av presenter och upplevelser.

Schemagi AB

Bolaget möjliggör smart bemanningsstyrning genom att tillhandahålla tjänster och programvaror för verksamhetsplanering och schemaläggning inom bland annat vård och omsorg.

SweGaN AB

Tillverkar och säljer halvledarmaterial för bland annat militär radar samt energisnåla mobila basstationer.

TiÅ AB

Erbjuder en teknik för att tillverka nanopartiklar. Med denna teknik kan man styra både storlek och geometri för partiklarna, vilket öppnar upp för en mängd tillämpningsområden.

LEAD: Sveriges bästa företagsinkubator

2015 var året då LEAD fick mycket publik synlighet och blev känt som Sveriges bästa företagsinkubator, mycket tack vare den artikel som publicerades i Dagens Industri i början av året. Vilket ökat kännedomen om LEAD såväl nationellt som regionalt.

LEAD är sedan 2007 ett helägt dotterbolag till LiU Holding och arbetar i nära anslutning till Linköpings Universitet och Science Park-miljöerna i Linköping och Norrköping. LEADs uppdrag är att bidra till att bolag med bra idéer, utvecklas snabbare och säkrare till expansiva tillväxtföretag. Därför arbetar LEAD med innovatörer och entreprenörer med kunskapsintensiva affärsidéer, med avsikt att efter en treårsperiod lämna företagsinkubatorn som oberoende och självgående bolag med fortsatt tillväxt.

Under de tre år som LEAD arbetar tillsammans med ett bolag handlar det om att skapa förutsättningar för att bolaget ska lyckas. Ett stort fokus ligger på marknadsfrågor och att uppnå en rad framgångsfaktorer. Arbetet inriktas på individuell rådgivning från erfarna coacher med mångårig erfarenhet av utveckling inom företag och organisationer.

Under 2015 mötte LEAD cirka 70 bolagsidéer och arbetade aktivt med 29 av dessa bolag för att få djupare förståelse för idén och kunskap om teamet bakom den. Under året antog LEAD nio av bolagen, varav tre från det gemensamma arbetet inom LiU Holding. Samma år utexaminerades sju bolag.

När ett företag under tre år gått igenom inkubatorprocessen blir det en så kallad LEAD-alumn. Alla LEAD-alumner firas av med en traditionsenlig utsparksceremoni och får en guldkänga på LEADs alumnivägg.

Om LEAD i Östergötland AB

- Dotterbolag till LiU Holding
- Företagsinkubatorn LEAD bidrar till att bolag med bra idéer, utvecklas snabbare och säkrare till expansiva tillväxtföretag
- 11 anställda

Höjdpunkter från året:

- Senion, AMRA och Chargestorm på 33-listan
- Narrative Clip delades ut i "Goodie-bagen" på Oscarsgalan
- Edevas farthinder Actibump blev en stor succé för trafiksäkerheten på Öresundsbron
- Medicinjätten Pfizer tecknade avtal med AMRA
- Intuitive Aerial börsnoterades på First North
- Spotscale tog in 8 miljoner i sin första finansieringsrunda
- CBot och MIMSI Materials fick ÅForsks entrepre- nörsstipendium 2015
- Opalum sålde tekniklicenseringen av ljud-algoritmer till Cirrus Logic

Ett av Sveriges 33 hetaste teknikföretag

2015 blev ett händelserikt år för Senion. De satte fokus på att hitta nyckelpersoner som kunde knytas till bolaget och tog in kapital från SEB Venture Capital på 15 Mkr i en första A-runda. De utsågs också till ett av Sveriges 33 hetaste teknikföretag.

Senion är idag marknadsledande på inomhuspositionering och erbjuder sina kunder motsvarigheten till GPS för inomhusbruk. Lösningen tar bort traditionella navigationshinder på sjukhus, köpcenter, inom industrin och offentliga miljöer. Platsbaserade meddelanden kan skickas direkt till slutkunderna, för att ge dem information beroende på var de befinner sig eller erbjudanden i exempelvis ett köpcentrum. Att få detaljerad platsinformation om var du befinner dig utvidgar också tillgängligheten för bland annat synskadade personer, som idag är en utsatt grupp på offentliga platser.

– En av fördelarna med positionering är att nästan alla man träffar har en historia att berätta då de behövt guidning inomhus. Det är väldigt frestande att ta sig an och lösa problemet, men värdet kan ofta vara otydligt, och det är just det vi behöver förstå när vi bygger Senion. Att fokusera och göra medvetna val har varit en av utmaningarna, men det är också en av framgångsfaktorerna att vi faktiskt gjort prioriteringar. Det kommer ge stor effekt under de kommande åren, säger Christian Lundqvist, Senion.

Under 2015 utsågs Senion till ett av Sveriges 33 hetaste teknikföretag i NyTeknik och AffärsVärldens prestigefyllda sammanställning. Under året tog bolaget också in 15 miljoner i riskkapital från SEB Venture Capital. Idag har Senion ökat antalet installationer världen över och det finns över 250 sådana. Företaget har precis öppnat kontor i San Francisco, där en person är anställd.

Senion grundades 2010 av sex forskare på LiU som hade bestämt sig för att utveckla ett företag kring en teknisk innovation. Idén uppstod då de upplevde ett problem att hitta sina kollegors kontor i de stora byggnaderna vid universitetet. Från det att Senion fattade beslut om att bygga bolag tog det två år innan de kom i kontakt med LEAD och blev ett medlemsbolag.

”Jag är säker på att Senion inte funnits idag om det inte hade varit för LEAD.”

– Under tiden på LEAD gick vi från teknikfokus till att fokusera på kundnyttan. Löser du inte ett faktiskt problem så går det inte att bygga bolag – det är en väldigt enkel princip men som ibland kan vara svår att förstå, menar Christian.

I början på 2015, hade Senion sju personer sysselsatta i bolaget på heltid. Ett år senare, då företaget också flyttat ut från LEAD, finns 15 anställda i Sverige och en anställd i USA.

LiU Relation

LiU Relation har som uppdrag att hantera de givarrelationer som är relaterade till LiUs externfinansiering, etableringen av strategiska partnerskap och näringslivssamverkan med kommunala aktörer samt små och medelstora företag för att tillsammans stimulera regional tillväxt och nyttiggörande. 192 matchade idéer och 82 genomförda projekt blev LiU Relations resultat 2015.

Utfall LiU Relation 2015

FAS	FORSKARE		LIU-TOTAL
Inspiration	4 288		4 288
Genererade idéer	250		250
	Forskarprojekt	Studentprojekt	
Verifikation	28	164	192
Realisering	9	73	82

Inspiration: möten, besök och dialoger, antal individer

Genererade Idéer: antal idéer för student- och forskarprojekt

Verifikation: antal idéer som matchas med studenter respektive forskare

Realisering: antal kommersialiseringar, licenser

Om LiU Relation

- Enhet inom LiU Holding
- Bidrar till att öka samverkan mellan LiU och näringsliv/samhälle. Verkar för att kunskap från LiU kommer samhället till nytta samt kopplar externa behov till universitets verksamheter
- Sju samverkansutvecklare

Strategiska partnerskap

LiUs strategiska partnerskap handlar om breda, långsiktiga samarbeten inom utbildning, forskning och innovation, i avsikt att skapa ökad attraktivitet och konkurrenskraft. Gemensamt för alla strategiska partnerskap är också att arbetet leds och utvecklas utifrån en årlig handlingsplan som involverar båda parter. En ansvarig kontaktperson finns utsedd för varje samarbete för att förtydliga ingångar till nya samarbeten samt följa upp samverkansarbetet.

Under 2015 fortsatte arbetet med LiUs strategiska samverkanspartner; Saab, Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI), Tekniska verken och ABB. De årliga handlingsplaner vi enats om innehöll aktiviteter inom policy, kompetensförsörjning, kompetensutveckling, internationalisering, infrastruktur och innovationssystem. Vårt samverkansuppdrag med strategiska partner innebär ett engagemang med insatser på olika nivåer.

Den stora satsningen Wallenberg Autonoma Systems Program, WASP, inleddes vid värduniversitetet LiU under året. Inom WASP samlas världsledande kompetens från fyra lärosäten för att gemensamt bygga en plattform för akademisk utbildning och forskning som kan växelverka med svensk ledande industri. Även LiU Holding påverkas av satsningen i och med att den innebär en förstärkt och långsiktig samverkan inte bara med, utan också mellan, flera av våra strategiska samverkanspartner.

Under det årligt återkommande evenemanget Vecka45 anordnade vi en aktivitet för LiUs doktorander där flera av våra strategiska samverkanspartner deltog som föredragshållare.

Exempel på andra händelser under året är:

- Tillsammans med Saab genomförde vi tankesmedjor kring frågor som är av stor betydelse för bägge parter, vidare anordnade vi en aktivitet för industridoktoranderna på Tekniska fakulteten där en före detta industridoktorand från Saab delade med sig av sina erfarenheter och gav goda råd för hur uppgiften kan förbättras. Vi genomförde även ett gemensamt etikseminarium där olika aspekter av internt etikarbete stod på agendan.
- Ett stort antal forskare gjorde under året studiebesök hos ABB för att ta del av deras forskning och diskutera intresset för nya forskningssamarbeten. LiUs studenter gavs möjlighet att delta på ett miljöevent som ABB anordnade, och ABB deltog i rikskonferensen Tekniken i skolan som CETIS – Centrum för tekniken i Skolan, LiU, anordnade.
- Under året har LiU och VTI arbetat fram en gemensam vision som handlar om att bygga en nationell plattform inom området energieffektivitet. Ny samverkan inleddes mellan Medicinska fakulteten och VTI inom området Trafikmedicin och man startade även samarbeten kring administrativa rutiner.
- Under LiUs eftermiddag i Almedalen, då flera av välfärdens utmaningar diskuterades, deltog bland andra Tekniska verken under den programpunkt som innehöll berättelser om hur det i Östergötland växer fram en cirkulär ekonomi i symbios – för en fossilfri framtid. Vidare stärktes broarna ytterligare mellan LiUs studentförening Navitas och Tekniska verken. Ytterligare ett exempel är att den satsning kring hållbar stadsutveckling i kinesiska Guangzhou, som LiU och Tekniska verken samverkar kring, konkretiserades.

Näringslivssamverkan

Vid årets utgång 2015 har LiU Relation samverkansavtal med åtta kommuner i regionen. Arbetsmodellen bygger på nära samarbete med kommunen med fokus på att utveckla möjligheter för kommunen och dess näringsliv att ta del av universitetets utbud bland annat för att växa kompetensmässigt.

Samverkanskonceptet bygger på ett proaktivt förhållningssätt från båda parter vilket bland annat innebär att kommunerna och LiU Relation avsätter resurspersoner som aktivt arbetar med relevanta samverkansutvecklingsfrågor kopplat till LiU. Arbetssättet ger större tydlighet, effektivitet och delaktighet kring behoven för båda parter.

Västervik

♥ LiU

Magdalena Skogholt, Västervik Framåt

1 år som LiU-ambassadör

Några månader efter att LiU och Västerviks kommun i slutet av 2014 signerat samverkansavtal, fick Magdalena Skogholt tjänsten som LiU ambassadör. Det är hon som är länken mellan universitetet och de nära 20 representanterna för det privata och offentliga näringslivet på orten som ingår i samarbetet.

LiU-ambassadören Magdalena är även kompetensutvecklare på näringslivsbolaget Västervik Framåt där tjänsten är placerad. Att få till ett avtal var efterlängtat bland företagen i Västervik, både för att få ta del av universitetets kunskaper och för att stärka de naturliga banden med Östergötland.

– Nästan omedelbart anmälde en växande och brokig skara sitt intresse att vara med. Det var både mindre och större, privata företag och offentliga organisationer, allt från tillverkningsföretag till ortens sjukhus. Under det första året vi varit i gång har ett 10-tal studenter genomfört olika uppdrag som de aktuella företagen haft nytta av, berättar Magdalena.

Naturligtvis är det också angeläget för dessa att knyta till sig potentiella medarbetare. Pär Westrin är samverkansutvecklare vid LiU Relation och Magdalenas kontaktperson för att underlätta vägen till den kompetens som finns bland studenter och forskare.

– Nyttan är ömsesidig. Universitetet behöver tillgång till högkvalitativa företag och intressanta arbetsplatser inom olika delar av näringslivet. Studenter behöver komma utanför lärosalarna för att göra sina examensarbeten och annan praktik, forskare behöver deltagare i sina forskningsprojekt. Att samverka med det omgivande samhället har varit en av grundpelarna vid universitetet ända sedan starten för över 40 år sedan, menar Pär.

Mycket har hänt under året

Det var alltså flera företag som snabbt såg den gemensamma nyttan av att engagera studenter. Möblelindustriföretaget Totebo AB har fått hjälp med att utvärdera effekterna av en större

investering. På Pentronic, som är Europaledande inom kvalificerad temperaturmätning för industri, forskning och utveckling, har man sett över produktionsprocessen tillsammans med några studenter.

På företaget Axalta Powder Coating Systems Nordic AB har två civilingenjörsstudenter med inriktning mot industriell ekonomi analyserat och jämfört produktionsprocesserna för olika typer av pulverfärg som framställs på företaget.

– De hade med sig färska kunskaper inom området Quality management, närmare bestämt Six Sigma som är en förbättrings-metodik för att analysera processdata. Detta kom till stor nytta i det kvalitetsutvecklingsprojekt som Axalta genomförde, berättar Magdalena.

Förutom att mäkla ihop student- och företagskontakter har Magdalena och Pär haft kontakt i flera andra sammanhang för att knyta de bägge avtalsparterna närmare varandra:

– Bland mycket annat har vi från Västervik Framåt marknadsfört oss på en mäsasom arrangerades av studenter på Medicinska fakulteten, vi har fått kontaktvägar till sjuksköterskeprogrammet och lärarprogrammet i Norrköping. Via LiU Relation deltog vi i ett Society Quest (läs mer på s. 29) som handlade om framtiden i form av självkörande fordon, och ett annat som belyste framtidens skola i den digitala världen, berättar Magdalena.

Pär Westrin avslutar:

– Vi har en bra relation till Västervik och har redan åstadkommit mycket tillsammans och har många aktiviteter inbokade för det kommande året. Bland annat ska en grupp från Avdelningen för Energisystem vid universitetet åka till Västervik – en direkt följd av inspirationsträffen som anordnades av LiU Relation i november 2015.

”Tack vare studenternas angreppssätt och frågor med annat snitt synliggjordes såväl problem som möjligheter i vår verksamhet”

CARINA STÅHLBERG
energi- och miljöingenjör i Motala.

Case

LiU-studenters exjobb omvandlar kunskap till nytta

Genom att studenterna med sina unga ögon ser på gamla frågeställningar och rutiner kan de bidra till nya lösningar och möjligheter. Det är en av flera positiva effekter av att anlita studenter i viktiga kommunala projekt, anser Carina Ståhlberg, energi- och miljöingenjör i Motala.

Vid LiU finns en lång erfarenhet av att samverka med kommuner i syfte att stimulera tillväxt och nyttiggörande. Såväl det privata som offentliga näringslivet är i stort behov av utbildade och duktiga medarbetare.

– Att till exempel ta in civilingenjörsstudenter som ska göra sitt ex-jobb – det vill säga att under ett antal veckor genomföra ett definierat uppdrag eller en avancerad analys och sedan föreslå åtgärder i en rapport – leder ibland till och med till anställning efter slutfört projekt, menar Göran Tevell, samverkansutvecklare vid LiU Relation.

Motala är en av de kommuner som ligger inom Görans ansvarsområde. För LiU Relation är en bra kontakt med det regionala näringslivet också nödvändig för att utveckla universitetets utbildning och forskning. Och det handlar om ömsesidig samverkan.

– Vi ger och tar då det gäller att sprida information och ge varandra tillgång till olika arenor och sammanhang. Portalen studentuppdrag.se, e-mail, mässor och event, personliga möten, kontaktpersoner inom kommunen och olika näringslivsorganisationer är några av kanalerna vi använder, fortsätter Göran.

Energibesparing i Motala kommun

Carina Ståhlberg är energi- och miljöingenjör vid Tekniska förvaltningen i Motala kommun och hon har sedan flera år medverkat till att skapa olika studentuppdrag, bland annat efter det projekt som Motala kommun genomförde med Siemens* under vintern 2015 för att göra kommunens fastigheter mer energisnåla.

– Jag kontaktade Göran Tevell för att fråga om vi kunde få hjälp med att validera projektet. Han kopplade snabbt ihop mig med

Avdelningen för Energisystem vid en av universitetets institutioner och efter några samtal och möten gjorde jag en skriftlig beskrivning av uppdraget och la upp det på portalen studentuppdrag.se. Kort därefter hörde de två civilingenjörsstudenterna Adam Nord och Gianluca Iori av sig och våren 2015 satte de igång med uppdraget som redovisades några månader senare, berättar Carina.

För att garantera vetenskapligheten stod universitetet för handledare och examinator, medan Carina agerade kontaktperson och ”praktisk handledare” för att se till att studenterna fick behövligt underlag och ordnade möten med berörda.

Några av de frågor studenterna skulle besvara var om projektet nådde uppställda mål? Stämde alla data för de cirka 100 fastigheter, med sammanlagt fem olika energislag, som ingick i projektet? Vilka fastigheter stack ut? En del värden som användes var beräknade/uppskattade, hur påverkade det slutresultatet? Vilka förbättringsförslag för säkrare data fanns det? Såväl Motala kommun som företaget Siemens var väldigt nöjda med studenternas arbete.

– Tack vare studenternas angreppssätt och frågor med annat snitt synliggjordes såväl problem som möjligheter i vår verksamhet. Och Siemens såg det som en kvalitetssäkring av sitt arbete, säger Carina. Även handledaren vid LiU, Jakob Rosenqvist, uttryckte sig mycket positivt och påpekade värdet av att erfarenheter från genomförda ”riktiga” energiprojekt kommer in i undervisningen.

Studenterna tyckte att en intressant aspekt av uppgiften var att se hur ett privat företag jobbar med en kommun och vad detta innebär. Inför det kommande året har Carina Ståhlberg lagt ut ett 10-tal nya ex-jobb som hon vill hitta studenter till. De handlar såväl om drift av pellets pannor sommartid som miljöklassning av byggsprojekt.

– Vi har märkt att de företag eller andra enheter som börjat ta hjälp av en student eller en forskare från LiU gärna återkommer, avslutar Göran Tevell.

Givarrelationer

LiU har arbetat aktivt med fundraising i tio år. Något som resulterat i över 300 miljoner till anställningar, forskningsprojekt och utrustning, tillsammans viktiga tillskott för att garantera relevans i LiUs verksamhet. En mängd givare och samarbetspartners bidrar till forskningen och LiUs fortsatta utveckling. Bland dem finns företag, stiftelser, organisationer och privatpersoner.

Processen kring att upprätthålla fortlöpande kontakt med givare har utvecklats med tydliga mötesarenor och kommunikationskanaler för en bredare access till LiUs kunskap och kompetens. Uppdraget resurssattes ytterligare i slutet av 2015 för att knyta befintliga kontakter närmare, vidareutveckla samarbetsprojekt och hitta nya möjligheter till samarbeten.

Varje år hålls två partnerevent där bland annat LiUs mest engagerade bidragsgivare, forskare som fått medel genom fundraisingverksamheten och andra med stort intresse för att bidra till forskning och utveckling vid Linköpings universitet bjuds in att delta.

I början av 2015 hölls ett på Centrum för medicinsk bildvetenskap och visualisering (CMIV) som är ett tvärvetenskapligt forskningscentrum initierat av LiU, Landstinget i Östergötland och Sectra AB. Deltagarna fick lyssna till Anders Persson, föreståndare CMIV, som berättade om den forskning som bedrivs på centret, och hur man genom tät samverkan mellan klinisk verksamhet och forskning inom teknik och medicin skapat lösningar på framtidens kliniska problem.

I september genomfördes ett partnerevent på Visualiseringscenter C. Där presenterades mer om det största anslaget genom tiderna till Linköpings universitet, på 1,3 miljarder från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, till forskning och utveckling av framtidens autonoma system. Forskarna bakom ansökan presenterade, för första gången gemensamt, de spännande forskningsplanerna. Professor Anders Ynnerman bjöd också på en exklusiv interaktiv populärvetenskaplig visning i Domen av Visualiseringscentrets forskning och aktuella tillämpningar.

Case

Stångåstadens nytänkande sparar energi i bostäder

Stångåstaden tillhör ett av dem bolag som länge varit givare till Linköpings universitet. Det kommunägda bostadsbolaget vill vara ett föredöme när det gäller energieffektivisering. År 2000 stod bostadssektorn för 35 % av den totala energianvändningen. Riksdagens energisparmål för bostäder är att minska energianvändningen med 20 % till 2020.

I januari 2016 genomfördes en Kick Out för det femåriga samverkansprojektet, ENVAR, Energieffektiva bostadshus – rum för vardagsliv, som drivits av LiU tillsammans med Stångåstaden. Projektets syfte har varit att minska energianvändningen i hushåll genom att optimera befintliga system, förändra beteenden och sprida kunskap till hyresgästerna.

Vid projektets start tog LiUs forskargrupp fram ett förslag till Stångåstaden som innefattande en energibesparing på upp till 15-20%. Stångåstaden var positiva och ansåg att om projektet kunde bidra med några procents minskning skulle pengarna vara väl investerade medel.

– Hushåll har olika önskemål och värderingar om vad ett gott boende innebär, man vill leva ett bekvämt vardagsliv även med energisparande teknik. Projektet har ökat kunskapen om hur energisnål teknik kan passa för olika hushållstypers vardagsliv, säger Kajsa Ellegård, Tema Teknik och social förändring, Linköpings universitet.

Höga energisparmål kan uppnås om fler engageras och i det arbetet har de boende, fastighetsskötare och bovärdar alla viktiga roller. Satsningar på att öka deltagandet i det arbetet behövs, det måste kännas intressant och roligt att bidra.

– Under projektets gång har vi insett att vi kan väldigt lite om beteendevetenskap, här har kunskap från LiU varit till stor nytta. Samarbetet har gett oss fantastisk input, inte bara inom ENVAR, utan i alla slags projekt vi driver inom Stångåstaden, menar Ulrica Melin, energikoordinator Stångåstaden.

“Att knyta detta samarbete med LiU har gett oss massor av nya idéer och uppslag.”

Stångåstadens vd, Fredrik Törnqvist fortsätter;

– Stångåstaden vill driva utveckling. Ligga ett steg före, det är vår vision, den vill vi uppfylla. Man får inte alltid innovation av en konsult. Att knyta detta samarbete med LiU har gett oss massor av nya idéer och uppslag. Nu måste vi samla upp och implementera.

Ulrica Melin avslutar;

– Samverkan är inget som sker av sig själv, grundläggande är att man lär känna varandra, här har alla varit drivande. ENVAR börjar idag, det här känns inte som en kick-out utan som en kick off.

Samverkansytor

Studentuppdrag.se

Varje år utför studenter inom Linköpings universitet många olika sorters uppdrag på arbetsplatser runt om i regionen. För att underlätta matchningen mellan student och verksamhet utvecklades webbportalen Studentuppdrag.se under 2014.

Under 2015 har allt fler hittat till portalen och antalet kurser och utbildningar som ligger uppe på sajten utökats.

– Studentuppdrag.se är ett viktigt verktyg som underlättar för verksamheter att starta upp samarbetet med LiU och också bidra till att samverkanssäkra utbildningarna vid universitetet, menar Maria Swartz, LiU Relation.

LiU Career Gate.se

LiUCareergate.se har under året tillkommit som ett nytt verktyg för LiU Relation. Plattformen ska ingå som en del i det samlade utbudet av verktyg och portaler som LiU Relation driftar mellan företag och studenter/anställda.

Society Quest™

Samhällets nuvarande och framtida utmaningar visar på ett ökat behov av nära samverkan mellan forskning, företag och organisationer. LiU Relations framgångsrika koncept, Society Quest, utgår från utmaningar i samhället som matchas med akademisk kompetens från LiU. Utmanande frågeställningar och idéer identifieras för att i workshopform utvecklas till gemensamma forsknings- och utvecklingsprojekt. Under året har fyra Society Quest genomförts, bland annat inom området autonoma fordon tillsammans med Mjärdevi Science Park.

Lunchklubben

Lunchklubben är mötesplatsen för näringsliv, samhälle och LiU, som ger en exklusiv inblick i vad som händer inom forskningen med fokus på framtida möjligheter. Sista måndagen varje månad arrangeras Lunchklubben i Norrköping av LiU Relation i samarbete med Norrköping Science Park (NOSP) och Visualiseringscenter C.

David Otterborg och Helene Nord, Spetsa

Spetsa - när du önskar spetskompetens från forskare vid LiU

Linköpings universitets uttalade ambition är att bedriva forskning som både är vetenskapligt intressant och relevant för samhället i stort. Denna föresats tar sig många uttryck. Ett av dem är Spetsa AB, som ägs av LiU via LiU Holding. Spetsa medverkar till att matcha det omgivande samhällets behov av kompetens och förmedlar uppdrag till forskare och lärare vid LiU, som utförs inom LiUs policy för bisysslor.

Om Spetsa AB

- Dotterbolag till LiU Holding
- Spetsa förmedlar spetskompetens till näringsliv och samhälle från forskare och lärare vid Linköpings universitet inom ramen för LiUs policy för bisysslor
- Två anställda
- Spetsa har under 2015 omsatt drygt 6,6 miljoner kronor
- Totalt har ett 50-tal forskare utfört uppdrag inom ramen för Spetsa

Spetsa har en unik ingång till Linköpings universitet och vet var kompetensen för varje kunds enskilda behov finns. Genom att vara ett attraktivt alternativ för forskare och lärare vid LiU vill Spetsa underlätta för denna grupp i sina externa uppdrag ute hos olika kunder.

Spetsa erbjuder följande tjänster:

Föreläsningar, inspiration & workshops – Föreläsningar och workshops som ger kunskap och inspiration, baserade på specialistkompetens och aktuell forskning.

Utbildningar – Avgränsade och skräddarsydda utbildningar inom ett specifikt kompetensområde.

Utvärderingar – Utvärderingar och utredningar eller följe-forskning i ett projekt för att ta fram ett oberoende beslutsunderlag.

Forskning & Utveckling – Specialistkompetens på konsultbasis för utveckling av produkter, tjänster, metoder och processer.

Spetsas uppdrag är ofta skräddarsydda där innehåll och omfattning sker i dialog mellan kund och forskare. Uppdragens omfattning varierar från mindre uppdrag på ett par timmar, till större på flera dagar. Spetsa hjälper till med allt från avtal och fakturering till affärscoaching och övrig administration.

Spetsa, som en del av LiU, är även delaktig part tillsammans med Folkuniversitetet i Korta Vägen, en arbetsmarknadsutbildning på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Syftet med utbildningen är att underlätta för nyanlända akademiker att nå ut i arbetslivet. Under året har även diskussion om LiUs framtida strategier gällande uppdragsutbildningar engagerat Spetsa.

Nyttiggörande i praktiken

Stockholm Stad har anlitat forskarna Per-Erik Ellström och Lennart Svensson, verksamma vid LiUs flervetenskapliga forskningscentrum Helix för ett uppdrag där de använder metoden följeforskning. Offertskrivande, avtalshantering, fakturor och lönehantering administreras av Spetsa.

Helix är ett flervetenskapligt forskningscentrum, ett så kallat Centre of Excellence, vid LiU där kunskap och metoder kring arbetslivsfrågor är det centrala. För inte så länge sedan utvärderades verksamheten av internationella granskare. Dessa var imponerade av såväl själva forskningsresultaten som av den modell för samverkan med olika partner – företag, organisationer och kommuner – i det omgivande samhället som man byggt upp.

Professorerna Per-Erik Ellström (i pedagogik) och Lennart Svensson (i sociologi) har bägge varit med och byggt upp Helix som startade 2006. Bägge är också verksamma vid Institutionen för beteendevetenskap och lärande vid LiU. Per-Erik minns inte exakt när han hörde talas om Spetsa första gången, men då han och Lennart fick ett gemensamt uppdrag som krävde betydande koordination var det i vilket fall helt naturligt att vända sig dit.

”Att gå via Spetsa är ett jättebra sätt för oss forskare att föra ut forskningen i samhället – för oss är det en stor tidsvinst att slippa tänka på avtal, fakturor, löner och andra administrativa kontakter.”

I sitt arbete och sin omfattande forskning har båda kontakter med aktörer även i andra regioner, vilket lett till en rad uppdrag som i allt högre grad administreras via Spetsa.

– Det är suveränt för oss forskare att genomföra uppdrag med hjälp av Spetsa som har stor erfarenhet av att formulera offerter, skriva avtal och sköta allt det administrativa på ett professionellt sätt. Det är särskilt angeläget i situationer där det finns ett behov av samordning, till exempel då det är forskare från andra lärosäten eller privatanställda personer som deltar, menar Per-Erik. Då kan vi koncentrera oss på själva uppgiften.

Kollegan Lennart fortsätter:

– Med vår forskningsbakgrund kan vi bidra till ett mervärde hos våra uppdragsgivare. I och med att vi har såväl teoretiska som praktiska erfarenheter kan vi bidra till större nytta genom att leverera kunskap om långsiktiga effekter – och inte bara kortsiktiga resultat – av en viss företeelse.

Detta gäller till exempel det pågående uppdraget från Stockholms stad som handlar om implementeringen av den så kallade karriärreformen för lärare. Reformen trädde i kraft 2013 och har bland annat syftet att höja yrkets status genom att lärare ska kunna göra karriär via två nyinrättade befattningar som finansieras med statliga pengar. Det är dels tjänsten som förstelärare som framför allt innebär en pedagogisk meritering, dels lektor som främst är en akademisk meritering, bägge med betydande lönepåslag. Uppdraget handlar om vad som händer lokalt, på den kommunala nivån, i relation till statens intentioner. Reformen utvärderas genom så kallad följeforskning, en interaktiv metod som man har stor erfarenhet av vid Helix.

”De flesta av våra uppdragsgivare tycker att det är bra att ha göra med ett företag – samtidigt som de är intresserade av det akademiska varumärket.”

– Ett följeforskningsuppdrag har ett interaktivt upplägg och sker i samspel mellan oss forskare och uppdragsgivaren. Utvärderingen sker inte, som i många andra sammanhang, efter ett projekts slut utan genom analysseminarier under tiden, säger Per-Erik.

Lennart Svensson avslutar:

– Metoden innebär ett kritiskt granskande och analys under ett projekts gång som ska vara till nytta på ett djupare plan än vad som blir fallet vid en traditionell utvärdering. Genom att dela med oss av vår forskningserfarenhet ger vi uppdragsgivaren ett underlag för egen reflektion och analys.

“Unitalent är ett bra alternativ när uppdrag behöver skräddarsys eller göras inom en viss tid.”

ANNA JANSSON
Vd Unitalent

Unitalent – studentkonsulter från Linköpings universitet

Många studenter har svårt att hitta relevanta extrajobb under studietiden med en tydlig koppling till utbildningen, detta samtidigt som näringslivet i Östergötland anser att kompetensförsörjningen är en av dem viktigaste frågorna för deras bolag. Det nystartade bolaget Unitalent AB matchar studenternas kompetens i tidsbestämda konsultuppdrag för näringsliv och samhälle.

Arbetet med Unitalent inleddes under 2015. I december bildade LiU Holding dotterbolaget med syfte att erbjuda företag och organisationer i regionen möjligheten att lära känna potentiella framtida medarbetare genom tidsbestämda studentkonsultuppdrag. Unitalent gör det även möjligt för universitetet att på ett enkelt vis nyttja den kompetens som finns hos studenterna för interna uppdrag.

Studenterna erbjuds, parallellt med studierna, kvalitativt extrajobb och får relevanta erfarenheter att ta med sig vidare ut i arbetslivet. De får också in en fot på arbetsmarknaden som i förlängningen leder till en enklare övergång mellan studier och arbetsliv. Här närs också tanken om en framtida yrkeskarriär i Östergötland.

– Det är viktigt att vi behåller kompetensen i regionen, många tror att det bara är storstadsregionerna som kan erbjuda kvalitativa jobb. Genom Unitalent hoppas vi att fler studenter får upp ögonen för regionen som framtida arbetsmarknad, menar Anna Jansson.

Linköpings universitet är ett brett universitet och Unitalent vill jobba med studenter från hela universitetet och erbjuder därför kompetens från alla fyra fakulteter. Bolaget vill bidra till ökad samverkan mellan LiU och det omgivande samhället genom att vara ett komplement till projektkurser och ex-jobb.

Unitalent är ett bra alternativ när uppdrag behöver skräddarsys eller göras inom en viss tid samt då uppdraget inte passar in i akademien. Många organisationer tycker också det är svårt att anställa nyutexaminerade utan erfarenhet, detta är ett perfekt sätt att närma sig kompetensen vid LiU.

– Under hösten 2015 fick vi in 14 förfrågningar och innan årsskiftet 15/16 fanns fem godkända offerter. Arbetet med att nå studenter startar i januari 2016 men redan under hösten såg vi ett stort intresse för initiativet. En tät dialog har också förts med de tre studentkårerna, avslutar Anna.

Om Unitalent AB

- Dotterbolag till LiU Holding
- En anställd
- Stärker företag och samhälle genom tidsbestämda konsultuppdrag genomförda av studenter från Linköpings universitet

ANNA JANSSON

Utvecklas genom samverkan

LiU Relation främjar samverkan mellan Linköpings universitet och näringsliv/samhälle, till nytta för alla parter. Vi jobbar dagligen med kunskapsöverföring som bidrar till tillväxt och utveckling.

LiU Relation – En kontakt Många möjligheter.

Profilering

I samband med LiUs lansering av en ny grafisk profil våren 2015, valde vi att tydligare profilera upp och särskilja enheterna LiU Innovation och LiU Relation för att bli ännu skarpare i vår kommunikation med våra målgrupper, inom och utanför LiU.

LiU Innovation

Inom ramen för LiUs varumärkesprofilering har vi arbetat fram en tydlig linje för vår innovationsstödjande verksamhet som riktar sig till studenter, forskare och anställda vid Linköpings universitet som vill börja sina Idéresa hos oss.

LiU Relation

För att tydliggöra att det finns en enhet inom LiU Holding som har uppdraget att arbeta med strategisk samverkan där givarrelationer, näringslivssamverkan samt strategiska partnerskap ingår har vi profilerat upp verksamheten LiU Relation. Samhälle och näringsliv ska inte tveka vart man vänder sig om man vill öka sin samverkan med Linköpings universitet.

Gör verklighet av din idé

En idé får sitt värde först när den lämnar huvudet. LiU Innovation arbetar kostnadsfritt, under sekretess. Vi ger dig stöttning under hela resan, från tidig idé till en produkt eller tjänst.

– Din Idéresa börjar hos LiU Innovation.

Styrelse

LiU Holding ABs styrelse 2015 bestod av fem interna och tre externa ledamöter.

Peter Värbrand (ordförande)

Vicerektor för samverkansuppgiften vid LiU

Anna Fahlgren

Universitetslektor IKE, LiU

Josefina Syssner

Föreståndare Centrum för Kommunstrategiska Studier, LiU

Per-Olof Brehmer

Prefekt IEL, LiU

Per Larsson

Kanslichef Tekniska fakulteten, LiU

Erik Träff

Konsult

Cecilia Stegö Chilò

Konsult

Klas Gustavsson

vVD, Tekniska verken

“LiU Holding är en del av LiUs strategi gällande nuvarande och framtida samverkan- och innovationsstöd. Relationen LiU och LiU Holding har även den en lång historia och har med åren utvecklats till en viktig del i LiUs nyttiggörande genom LiU Holdings verksamhet - allt under devisen Kunskap till Nyttä.”

HELEN DANNETUN

Rektor Linköpings universitet